

„Zapomněli, kdo je Miloš Zeman“. Fialovi hrozí odklad. Anebo něco ještě horšího

- CZ24 News | 23. listopadu 2021

ČESKO: „Budeme pevní a prezidentovi neustoupíme.“ Tak se vyjádřila nová šéfka Sněmovny Markéta Pekarová Adamová k debatě, že Miloš Zeman odmítne jmenovat Jana Lipavského ministrem zahraničí. Možností prý je i kompetenční žaloba, anebo pohrůžka, že „za trest“ dojde k seškrtní rozpočtu Hradu. Jaké varianty řešení přichází v úvahu? O čem se mluví v chystané vládní koalici? Fialovo jmenování premiérem prý může být v ohrožení. A z kuloárů zní: Ono by to ODS vlastně ani nevadilo, vzhledem k situaci s covidem.

Ruch na české politické scéně, vynecháme-li stále bouřlivé téma covidu, teď do značné míry na čas utichl. Budoucí pětikoalice je na všem domluvená, koaliční smlouva podepsaná, Sněmovna bude volit výbory a další orgány. Dalším očekávaným krokem k nové vládě má být jmenování Petra Fialy premiérem, které by se dle zpráv z minulého týdne mělo uskutečnit tento pátek na zámku v Lánech.

Je Fialovo jmenování předsedou vlády tento pátek jisté? Zdá se, že do okamžiku, kdy si šéf ODS a volební lídr koalice SPOLU převezme jmenovací dekret, nejde o hotovou věc. Do vývoje situace by se totiž mohla podepsat atmosféra kolem navrhovaného ministra zahraničí Jana Lipavského (Piráti).

Jmenování tohoto politika do křesla šefa české diplomacie totiž není prezidentovi po chuti. Není se co divit. Lipavský je proti přesunu české ambasády v Izraeli z Tel Avivu do Jeruzaléma a ParlamentníListy.cz minulý týden objevily Lipavského dřívější blízké vztahy s Palestinci a neuskutečněnou snahu o zřízení meziparlamentní komise, kde by se česká Sněmovna dostala do rizika spolupráce s islámskými teroristy z Hamásu.

Hlava státu sice ještě oficiálně neřekla, že jménem, se kterým má na Fialově vládním seznamu problém, je právě Lipavský, nicméně důvěryhodné zdroje blízké Hradu to potvrzují nejen naší redakci, ale i dalším médiím.

Představitelé budoucí vládní pětikoalice během uplynulých dní stihli přispěchat s důraznými prohlášeními, že si od prezidenta do personálních nominací mluvit nenechají a přinutí ho jmenovat všechny požadované ministry třeba pomocí kompetenční žaloby k Ústavnímu soudu nebo seškrtním rozpočtové kapitoly Kanceláře prezidenta republiky. To by mimochodem mohlo zkomplikovat provoz areálu Hradu, lánského zámku i tamní obory či plánované rekonstrukce cenných památkově chráněných objektů.

Pohrůžky padaly ale především od Pirátů, TOP 09 či lidovců. Občanští demokraté, natož Petr Fiala se k věci zatím nevyjádřili. Zvolili strategii klidu a vyčkávání, což je pochopitelné, protože si nechtějí prezidenta naštvat a veškeré silné výroky v tuto chvíli padají hlavně z úst představitelů dalších stran.

Jak se situace vyvine? A jaké scénáře připadají v úvahu? Podle zdrojů naší redakce by se klidně mohlo stát i to, že by se Fialovo jmenování premiérem odložilo do okamžiku, kdy by budoucí šéf vlády přinesl prezidentovi aktualizovaný seznam ministrů, na kterém by už nebyl Jan Lipavský. Důvod by k takovému postupu hlava státu měla zřejmý.

Pokud by se totiž ještě nestal Petr Fiala premiérem, nemohl by na prezidenta podat kompetenční žalobu do rukou ústavních soudců. „Zatím tenhle scénář veřejně nikdo neprobíral, ale klidně to tak může být. Mohli by si za to sami, protože se začali do prezidenta pouštět dřív, než pořádně veřejně

promluvil o tom, jak celou situaci vidí a jaký konkrétní problém a s kým má. Oni asi pozapomněli, že když prezident chce, dokáže být dost tvrdý," konstatuje zdroj PL, který Miloše Zemana dlouhá léta zná.

„Když jde o věci, na kterých mu bytostně záleží, je to dubová hlava, se kterou nikdo nepohne ani o milimetr. Zasekne se a Fialovi dá nůž na krk s tím, že jeho jmenování se odloží na neurčito do okamžiku, kdy přinese na obsazení Černínu jiné jméno. Řeknu to na tvrdo. Jak už určité politické kruhy viděly prezidenta mrtvého a byla i hovada, která si to přála, tak bylo poněkud zapomenuto, jaký Zeman umí být, pokud cítí, že je něco špatně a není to v našem národním zájmu. Netvrdím, že to tak stoprocentně bude. Vážná varianta to ale prostě je," dodává náš zdroj.

Podle ostržilého politického poradce, který má blízko k ODS a tedy má přehled o vznikající vládě, by případná kompetenční žaloba na prezidenta v případě Fialova jmenování premiérem, mohla budoucí vládě pomoci v úplně jiné věci. „Čas. To je oč jim běží. Že nevěřili ve vlastní vítězství a to, že budou skládat vládu, padlo už stokrát a ví o tom hodně lidí. Současná situace s covidem ale vyvolává hysterii, protože pětikoalice samozřejmě žádný zázračný recept na boj s tím virem nemá. Museli by dělat totéž, za co celou dobu kritizují Babiše a Vojtěcha. To by jim voliči neodpustili. Proto tam část lidí doufá, že Zeman odmítne Lipavského a Fiala na něj podá tu žalobu, čímž poběží mnohatýdenní lhůta, kdy by Ústavní soud rozhodl. Prý to může být i dva měsíce a pětikoalice by se tím pádem k moci dostala nejdřív na začátku února, kdy nejspíš budou čísla padat a situace bude mnohem lepší," nabízí možné vysvětlení zmíněný poradce, jehož jméno z pochopitelných důvodů nezveřejníme.

Závěrem dodejme, že kompetenční žaloba k Ústavnímu soudu ze strany premiéra na prezidenta kvůli nejmenování člena vlády tu ještě nebyla. V minulosti padla žaloba tehdejšího premiéra Zemana na prezidenta Havla ve věci nesouhlasu se snahou Václava Havla jmenovat Zdeňka Tůmu guvernérem České národní banky, což předseda vlády kontrასignuje. Ústavní soud se nakonec přiklonil na stranu prezidenta. Rozhodování trvalo dva měsíce. Nyní se někteří ústavní právníci či bývalí ústavní soudci vyjádřili, že by v současné době byla lhůta podobná: šest až osm týdnů. Znamenalo by to, že se nová vláda ujme své funkce až zhruba v půlce února příštího roku.

Zdroj: parlamentnilisty